

Opublikowano: 2023-10-30

Ostatnia aktualizacja: 2023-12-28

System kaucyjny opakowań na napoje

Tworzywa sztuczne charakteryzują się niebywałą trwałością, która w połączeniu z niskimi kosztami produkcji wpływa na ich szerokie zastosowanie, m.in. do wytwarzania opakowań. Trwałość tworzyw sztucznych niesie za sobą konsekwencje w postaci długiego procesu rozkładu, który może wynosić nawet kilkaset lat. Wyroby w z tworzyw sztucznych towarzyszą nam w życiu codziennym, tak jak odpady z nich powstające. Niewłaściwe postępowanie z odpadami plastikowymi powoduje, że zanieczyszczają one środowisko, wywierając szczególnie negatywny wpływ na ekosystemy wodne oraz zdrowie ludzi.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu tworzyw sztucznych na środowisko Unia Europejska przygotowała dyrektywę [2019/904](#) (tzw. dyrektywa SUP – ang. Single Use Plastic), zgodnie z którą państwa członkowskie mają m.in. obowiązek zapewnienia selektywnego zbierania odpadów powstałych z butelek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 l wraz z ich zakrętkami i wieczkami na poziomie 77% w 2025 r. oraz 90% w 2029 r. Osiągnięcie w Polsce wyżej wskazanych poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych ma być możliwe dzięki wprowadzeniu **systemu kaucyjnego**.

Systemem kaucyjnym objęto opakowania na napoje, które zostały wymienione w załączniku nr 1a do [ustawy](#) „opakowaniowej”, tj.:

1. **butelki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l** (włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych),
2. **metalowe puszki o pojemności do 1 l**,
3. **butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 l**.

Ilekcroć w dalszej części artykułu jest mowa o **opakowaniach na napoje**, chodzi o opakowania wymienione w załączniku nr 1a do ustawy „opakowaniowej”.

Metalowe puszki zostały objęte systemem kaucyjnym, ponieważ stanowią aż około 30% opakowań na napoje na rynku polskim – zbieranie odpadów z nich powstałych wpłynie korzystnie na środowisko oraz na funkcjonowanie samego systemu.

Z kolei objęcie systemem kaucyjnym opakowań szklanych wielokrotnego użytku wynika z tego, że obecnie w Polsce funkcjonują już takie systemy tworzone głównie przez browary. Uczestnictwo w tych systemach było dotąd dobrowolne i nieuregulowane prawnie.

Wymagania prawne dotyczące utworzenia i funkcjonowania systemu kaucyjnego w Polsce zostały dodane do ustawy „opakowaniowej” przez [ustawę](#) z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 13 października 2023 r.

Zgodnie z przepisami system kaucyjny:

- ✓ ma obejmować terytorium całego kraju,
- ✓ ma zapewniać powszechny i równy dostęp dla wszystkich jego uczestników,
- ✓ nie będzie wymagać okazania paragonu w celu zwrotu pobranej kaucji.

Przepisy nie określają, od kiedy system kaucyjny ma zacząć funkcjonować, jednak biorąc pod uwagę wymagane od 2025 r. poziomy selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań, **system powinien zostać uruchomiony od stycznia 2025 r.**, aby umożliwić wprowadzającym napoje w opakowaniach spełnienie tego wymogu. Opakowania, w których napoje zostaną wprowadzone do obrotu przed dniem przystąpienia do systemu kaucyjnego, mogą być wykorzystywane do momentu ich zużycia, zwrotu lub wyczerpania zapasów. Za te opakowania nie pobiera się kaucji.

Przedsiębiorcy, którzy przed 13 października 2023 r. utworzyli dobrowolnie system kaucyjny (np. producenci piwa), **mogą prowadzić go na zasadach dotychczasowych do 31 grudnia 2024 r.** Opakowania, w których wprowadzą napoje do obrotu przed 1 stycznia 2025 r., mogą być zbierane na zasadach dotychczasowych (dotyczy to także zasad rozliczania kaucji), nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 2025 r.

Definicje dotyczące systemu kaucyjnego

W ustawie „opakowaniowej” zdefiniowano, jak należy rozumieć poniżej wymienione pojęcia wprowadzone na potrzeby systemu kaucyjnego regulowanego przepisami tej ustawy.

Kaucja – to określona kwota pieniężna pobierana w momencie sprzedaży produktu w opakowaniu na napój od użytkownika końcowego, następnie zwracana w momencie zwrotu odpowiednio odpadu opakowaniowego albo opakowania.

Opakowania na napoje – to opakowania na płyn przeznaczony do bezpośredniego wypicia, bez konieczności poddania go obróbce, w szczególności na wodę, sok, nektar, mleko, jogurt i inny pitny produkt mleczny, napój alkoholowy, z wyłączeniem płynów będących produktami leczniczymi.

System kaucyjny – to system, w którym przy sprzedaży produktów w opakowaniach na napoje pobierana jest kaucja, która jest następnie zwracana użytkownikowi końcowemu w momencie zwrotu odpowiednio odpadu opakowaniowego albo opakowania.

Użytkownik końcowy – to użytkownik produktów w opakowaniach na napoje, który nabywa je w celu spożycia przez siebie lub inne osoby, a nie do dalszej sprzedaży.

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje – to przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu produktów w opakowaniach na napoje, z wyłączeniem sprzedaży bezpośredniej polegającej na dostarczaniu napojów w opakowaniach przez wprowadzającego bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje.

Wprowadzający bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje – to przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu produktów w szklanych opakowaniach na napoje, dokonujący wyłącznie sprzedaży bezpośredniej (polegającej na dostarczaniu napojów w zwrotnych szklanych butelkach do miejsca ustalonego z nabywającym i jednocześnie odbieraniu pustych butelek wprowadzonych wcześniej do obrotu).

Wymagane poziomy zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje są obowiązani osiągnąć wymagane poziomy selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań co najmniej w wysokości określonej w załączniku nr 1a do ustawy „opakowaniowej”. **Obowiązek selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych** dotyczy odpadów powstałych z butelek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 l oraz puszek metalowych na napoje o pojemności do 1 l. Natomiast **obowiązek selektywnego zbierania opakowań** dotyczy butelek szklanych wielokrotnego użytku na napoje o pojemności do 1,5 l.

Minimalne poziomy selektywnego zbierania ww. odpadów opakowaniowych i opakowań, jakie wprowadzający muszą osiągnąć, wynoszą:

- ✓ 77% w 2025 r.,
- ✓ 81% w 2026 r.,
- ✓ 84% w 2027 r.,
- ✓ 87% w 2028 r.,
- ✓ 90% w 2029 r. i w następnych latach.

Do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie odpady opakowaniowe i opakowania selektywnie zebrane w ramach systemu kaucyjnego. Oznacza to, że wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje nie może spełnić obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów zbierania samodzielnie lub poprzez organizację odzysku opakowań, a **jedynie poprzez dołączenie do systemu kaucyjnego** przez zawarcie pisemnej umowy z podmiotem reprezentującym prowadzącym taki system.

Poziom selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych osiągniętego w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych powstałych z tych opakowań w danym roku oraz masy tych opakowań wprowadzonych do obrotu w danym roku.

Poziom selektywnego zbierania opakowań osiągniętego w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu wysokości kaucji zwróconej w danym roku oraz wysokości kaucji pobranej w danym roku w ramach systemu kaucyjnego.

Zasady obliczania masy zebranych odpadów opakowaniowych i opakowań

Na potrzeby obliczania masy zebranych odpadów opakowaniowych i opakowań w ustawie „opakowaniowej” określono następujące zasady:

- ✓ masę odpadów opakowaniowych zebranych w ramach systemu kaucyjnego ustala się na podstawie ilościowej i jakościowej ewidencji, o której mowa w art. 66 [ustawy](#) o odpadach, prowadzonej przez podmioty odbierające odpady opakowaniowe z jednostek handlu oraz innych punktów zbierania;
- ✓ do masy zebranych selektywnie odpadów opakowaniowych powstałych z butelek z tworzyw sztucznych wlicza się masę ich zakrętek i wieczek z tworzyw sztucznych;
- ✓ do masy zebranych selektywnie odpadów opakowaniowych i opakowań nie wlicza się masy jakichkolwiek pozostałości, innych materiałów i substancji obecnych wewnątrz oraz na zewnątrz tych odpadów lub opakowań;

- ✓ do masy zebranych selektywnie odpadów opakowaniowych i opakowań wlicza się masę etykiet i klejów, jeżeli została ona uwzględniona w masie opakowań wprowadzonych do obrotu;
- ✓ odpady opakowaniowe uznaje się za zebrane selektywnie, jeżeli były zbierane w celu recyklingu oddzielnie od innych odpadów;
- ✓ masę odpadów opakowaniowych oblicza się:
 - w miejscu, w którym są one zbierane, lub
 - na wyjściu z operacji sortowania lub
 - jako iloczyn liczby sztuk tych odpadów oraz wskaźników przeliczenia uwzględniających: masę każdej wielkości opakowania, rodzaj materiału, straty podczas kolejnych czynności sortowania oraz rodzaj polimeru (w przypadku opakowań z tworzyw sztucznych).

Opłata produktowa w przypadku nieosiągnięcia poziomu zbierania

Rozliczenie obowiązku osiągnięcia wymaganych minimalnych poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy „opakowaniowej”, następuje na koniec roku kalendarzowego.

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje ma obowiązek wnieść **opłatę produktową z tytułu nieosiągnięcia wymaganych poziomów zbierania** odpadów opakowaniowych i opakowań na odrębny rachunek bankowy prowadzony przez marszałka województwa do 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, którego opłata dotyczy (**pierwszy raz za rok 2025**, tj. do 15.03.2026 r.). Do wniesienia opłaty produktowej są obowiązani:

- ✓ wprowadzający napoje w opakowaniach, którzy nie przystąpili do systemu kaucyjnego (a więc nie uzyskali wymaganych poziomów zbierania, gdyż można je osiągnąć jedynie w ramach systemu kaucyjnego);
- ✓ wprowadzający napoje w opakowaniach, którzy mimo przystąpienia do systemu kaucyjnego nie osiągnęli wymaganych poziomów zbierania (wówczas opłatę produktową wnosi wprowadzający napoje w opakowaniach i podmiot reprezentujący prowadzący system kaucyjny – każdy w wysokości 50%).

Opłatę produktową oblicza się oddzielnie dla poszczególnych rodzajów opakowań na napoje w odniesieniu do nieosiągniętych wymaganych poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań.

W załączniku nr 2 do ustawy „opakowaniowej” określono **wzory do obliczania wysokości należnej opłaty produktowej** z tytułu nieosiągnięcia poziomu selektywnego zbierania:

- ✓ **odpadów opakowaniowych** powstałych z butelek plastikowych i puszek metalowych objętych systemem (ust. 6);
- ✓ **opakowań** szklanych objętych systemem (ust. 7).

Maksymalna **stawka opłaty produktowej** dla opakowań na napoje wynosi 25 zł/kg, przy czym stawki opłat, zgodnie z [rozporządzeniem](#) Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 grudnia 2023 r. w sprawie stawek opłat produktowych dla poszczególnych rodzajów opakowań, dla wszystkich rodzajów opakowań wynoszą:

- ✓ 0,10 zł/kg w 2025 r.,
- ✓ 1,00 zł/kg w 2026 r.,
- ✓ 5,00 zł/kg w 2027 r. i w kolejnych latach.

UWAGA: wprowadzający napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l ma ponadto obowiązek uiszczenia **opłaty produktowej z tytułu nieosiągnięcia wymaganego poziomu udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w opakowaniach (pierwszy raz za 2025 r.)**.

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje mogą skorzystać z **pomocy *de minimis*** w zakresie m.in. osiągnięcia wymaganych poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań oraz wnoszenia opłaty produktowej, jeżeli **łączna masa opakowań (w tym opakowań na napoje) wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym nie przekracza 1 tony**.

Zasady funkcjonowania systemu kaucyjnego

System kaucyjny prowadzi podmiot reprezentujący, który musi uzyskać zezwolenie wydane przez ministra właściwego do spraw klimatu. Wniosek o wydanie zezwolenia należy złożyć nie później niż 6 miesięcy przed planowanym uruchomieniem systemu kaucyjnego. Zezwolenie wydaje się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat. Minister właściwy do spraw klimatu może cofnąć zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego, jeżeli podmiot reprezentujący działa niezgodnie z przepisami lub warunkami określonymi w zezwoleniu.

Przepisy przewidują możliwość funkcjonowania więcej niż jednego systemu kaucyjnego. Podmioty reprezentujące prowadzące te systemy ustalają wówczas między sobą, w drodze umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności, warunki rozliczania pobranej i zwróconej kaucji oraz rozliczania i wymiany odpadów opakowaniowych lub opakowań.

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje w celu osiągnięcia wymaganych poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań mogą:

- ✓ ustanowić podmiot reprezentujący i przystąpić do utworzonego przez ten podmiot systemu kaucyjnego albo
- ✓ przystąpić do innego istniejącego systemu kaucyjnego.

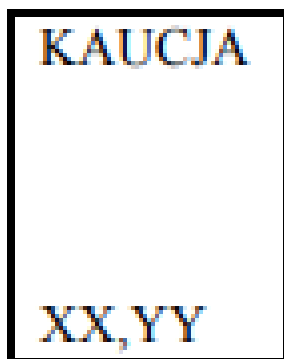
W celu przystąpienia do systemu kaucyjnego wprowadzający napoje w opakowaniach musi zawrzeć umowę z podmiotem reprezentującym w odniesieniu do całej masy opakowań jednego rodzaju lub kilku rodzajów. **Podmiot reprezentujący ma obowiązek zawarcia takiej umowy z każdym wprowadzającym napoje w opakowaniach, który się do niego zgłosi.** W umowie należy w szczególności określić wysokość wkładów finansowych ponoszonych przez wprowadzających napoje w opakowaniach, przeznaczonych na finansowanie systemu kaucyjnego, oraz terminy ich płatności. Obie strony mają obowiązek przechowywać taką umowę przez 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym ta umowa przestała obowiązywać.

Wprowadzający napoje w opakowaniach ma obowiązek przekazywać podmiotowi reprezentującemu dane niezbędne do realizacji obowiązków w zakresie systemu kaucyjnego, m.in. informacje o wszystkich wprowadzonych do obrotu w danym roku kalendarzowym opakowaniach objętych systemem. W przypadku nieprzekazania wszystkich wymaganych danych, wprowadzający napoje w opakowaniach samodzielnie wnosi opłatę produktową obliczoną w odniesieniu do opakowań, o których nie poinformował podmiotu reprezentującego.

Prawo własności odpadów zebranych w ramach systemu kaucyjnego przysługuje podmiotowi reprezentującemu, a **prawo własności opakowań** wielokrotnego użytku zebranych w ramach tego systemu przysługuje wprowadzającemu napoje w tych opakowaniach.

Oznakowanie opakowań objętych systemem kaucyjnym

Wprowadzający napoje w opakowaniach mają obowiązek oznakowania opakowań objętych systemem kaucyjnym według wzoru określonego w załączniku nr 4 do ustawy „opakowaniowej”:

XX,YY – oznacza kwotę kaucji, w której XX oznacza złotówki, a YY grosze.

Oznakowanie to powinno:

- ✓ być wyraźne, widoczne, czytelne i trwałe;
- ✓ kontrastować z tłem;
- ✓ znajdować się na etykiecie.

Maksymalna wysokość kaucji wynosi 2 zł/szt. opakowania, przy czym wysokości kaucji dla poszczególnych rodzajów opakowań zostaną określone w rozporządzeniu (wg projektu ma to być 0,50 zł/szt.).

UWAGA NA KARY

Nieumieszczenie na opakowaniach oznakowania wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym lub określającego wysokość kaucji jest zagrożone administracyjną karą pieniężną w wysokości od 10 000 zł do 50 000 zł.

Udział jednostek handlowych w systemie kaucyjnym

Przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlu detalicznego lub hurtowego, w których są oferowane napoje w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym, mają obowiązek uczestniczyć w systemie kaucyjnym. Zakres ich uczestnictwa w tym systemie jest uzależniony od powierzchni sprzedaży jednostki handlowej.

Przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlowe o powierzchni sprzedaży do 200 m²:

- ✓ mają obowiązek uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania kaucji,
- ✓ mogą uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie zwracania kaucji oraz zbierania odpadów opakowaniowych i pustych opakowań zwrotnych,
- ✓ mają obowiązek zawarcia umowy z co najmniej jednym podmiotem reprezentującym, który się do niego zgłosi.

Przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m²:

- ✓ mają obowiązek uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania odpadów opakowaniowych i pustych opakowań zwrotnych;
- ✓ mają obowiązek zawarcia umowy z każdym podmiotem reprezentującym, który się do niego zgłosi.

Podmiot reprezentujący ma obowiązek zawarcia umowy z każdym przedsiębiorcą prowadzącym jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który się do niego zgłosi, niezależnie od powierzchni sprzedaży jednostki handlowej.

Obowiązek prowadzenia na własny koszt selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach znajdujących się w ofercie handlowej jednostki, który dotyczy przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży > 2000 m², nie obejmuje zbierania odpadów po opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

Przepisy dotyczące systemu kaucyjnego wprowadzają także zmiany w obowiązkach informacyjnych przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego, w których są oferowane produkty w opakowaniach. Mają oni obowiązek informowania klientów o:

- ✓ dostępnych systemach zwrotu i zbierania odpadów opakowaniowych i opakowań oraz recyklingu odpadów opakowaniowych,
- ✓ właściwym postępowania z odpadami opakowanymi i opakowaniami,
- ✓ znaczeniu stosowanych na opakowaniach oznaczeń

– co najmniej przez wywieszenie tych informacji w miejscu sprzedaży.

Ponadto, przedsiębiorcy prowadzący jednostkę handlową, którzy uczestniczą w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania kaucji, mają obowiązek umieszczenia w widocznym miejscu informacji na temat:

- ✓ warunków i trybu zwrotu odpadów opakowaniowych i pustych opakowań w ramach systemu kaucyjnego,
- ✓ możliwości zwrotu pobranej kaucji.

Powyższe informacje powinny być także dostępne w każdym punkcie zbierającym odpady opakowaniowe i opakowania w ramach systemu kaucyjnego.

UWAGA NA KARY

Nieumieszczenie w widocznym miejscu informacji o warunkach i trybie zwrotu odpadów opakowaniowych i pustych opakowań oraz możliwości zwrotu pobranej kaucji jest zagrożone administracyjną karą pieniężną w wysokości od 500 zł do 20 000 zł.

Obowiązki ewidencyjne

Obowiązki ewidencyjne wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje

Od 13 października 2023 r. wprowadzający napoje w:

- ✓ butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l,
- ✓ puszkach metalowych o pojemności do 1 l oraz
- ✓ butelkach szklanych wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 l

mają **dotatkowe obowiązki ewidencyjne**. Oprócz dotychczasowego wymogu prowadzenia ewidencji masy opakowań wprowadzanych do obrotu w danym roku kalendarzowym są oni obowiązani

prowadzić dodatkową ewidencję obejmującą informacje o liczbie i pojemności ww. opakowań, w których wprowadzili do obrotu napoje, z podziałem na rodzaje tych opakowań.

Ewidencja może być prowadzona papierowo lub elektronicznie, a dane w niej w niej zawarte należy przechowywać przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego informacje dotyczą.

UWAGA: od 24 maja 2023 r. wprowadzający napoje w butelkach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych o pojemności do 3 l ma ponadto obowiązek prowadzenia **dodatkowej ewidencji**:

- ✓ masy butelek, w których wprowadził do obrotu napoje w danym roku kalendarzowym,
- ✓ udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w tych butelkach.

Obowiązki ewidencyjne podmiotu reprezentującego

Podmiot reprezentujący ma obowiązek prowadzenia ewidencji obejmującej informacje o liczbie, pojemności i masie odebranych w danym roku kalendarzowym odpadów opakowaniowych i opakowań objętych systemem kaucyjnym. Dane te musi ewidencjonować osobno dla poszczególnych jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierania. Ewidencję może prowadzić papierowo lub elektronicznie, a dane w niej w niej zawarte musi przechowywać przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego informacje dotyczą.

Obowiązki ewidencyjne przedsiębiorców prowadzących jednostki handlowe oraz punkty zbierania

Przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlowe oraz punkty zbierania, którzy uczestniczą w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania odpadów opakowaniowych i pustych opakowań, mają obowiązek prowadzenia ewidencji:

- ✓ liczby nabytych i sprzedanych napojów w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym,
- ✓ liczby zwróconych odpadów opakowaniowych i opakowań,
- ✓ wysokości pobranych, zwróconych i niezwróconych kaucji.

Przedsiębiorcy prowadzący jednostki handlowe oraz punkty zbierania, którzy uczestniczą w systemie kaucyjnym jedynie w zakresie pobierania kaucji, mają obowiązek prowadzenia ewidencji liczby nabytych i sprzedanych napojów w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

Ewidencję należy prowadzić z podziałem na poszczególne lata, w postaci papierowej lub elektronicznej, a informacje w niej zawarte należy przechowywać przez 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego te informacje dotyczą.

UWAGA NA KARY

Nieprzestrzeżenie obowiązków dotyczących ewidencji zagrożone jest administracyjną karą pieniężną w wysokości od 10 000 zł do 500 000 zł.

Obowiązki sprawozdawcze

Obowiązki sprawozdawcze wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje

Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje, którzy nie przystąpili do systemu kaucyjnego, muszą w rocznym **sprawozdaniu** o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi (na zasadach określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy o odpadach) dodatkowo podać informacje określone w **art. 73 ust. 2 pkt 2 lit. ca, db, dc, dd, ec, ed i fa ustawy o odpadach**.

Sprawozdanie składają poprzez [BDO](#) do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy (**po raz pierwszy za rok 2025**).

Za wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje, którzy przystąpili do systemu kaucyjnego, ww. sprawozdanie składa podmiot reprezentujący w zakresie informacji, o których mowa w **art. 73 ust. 2 pkt 2** lit. ca, db, ec oraz fa ustawy o odpadach.

Obowiązki sprawozdawcze podmiotu reprezentującego

Podmiot reprezentujący ma obowiązek sporządzić i złożyć:

1. Roczne sprawozdanie o odpadach opakowaniowych odebranych w ramach systemu kaucyjnego z jednostek handlowych i punktów zbierania na terenie danej gminy, zawierające informacje określone w **art. 40p ust. 3 ustawy „opakowaniowej”**. Sprawozdanie należy przekazać wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, związkowi międzygminnemu albo związkowi metropolitalnemu w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy. Podmiot reprezentujący musi przechowywać to sprawozdanie przez 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego to sprawozdanie dotyczy.
2. Roczne sprawozdanie zawierające informacje na temat funkcjonowania systemu kaucyjnego, o których mowa w **art. 73 ust. 2 pkt 2b ustawy o odpadach**. Sprawozdanie należy złożyć poprzez BDO do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy.
3. Roczne sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi na zasadach określonych w **dziale V rozdziale 2 ustawy o odpadach (w art. 73 ust. 2 pkt 2** lit. ca, db, ec oraz fa). Podmiot reprezentujący sporządza takie sprawozdanie oddzielnie dla każdego wprowadzającego napoje w opakowaniach, z którym zawarł umowę o przystąpieniu do systemu kaucyjnego. Sprawozdanie należy złożyć poprzez BDO do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

Podmiot reprezentujący składa ww. sprawozdania poraz pierwszy za rok, w którym system kaucyjny zostanie uruchomiony (czyli najwcześniej za rok 2025).

UWAGA NA KARY

Za brak sporządzenia i złożenia ww. sprawozdań grozi administracyjna kara pieniężna w wysokości od 10 000 zł do 50 000 zł albo kara grzywny.

Wymagania dotyczące podmiotu reprezentującego

Warunki, które musi spełniać podmiot reprezentujący, aby móc prowadzić system kaucyjny:

- ✓ jest spółką akcyjną z siedzibą na terytorium kraju, utworzoną przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje, lub reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze;
- ✓ jego akcjonariuszami są wyłącznie ww. podmioty;
- ✓ realizuje określone w ustawie obowiązki, a dochody uzyskane w ramach wykonywanej działalności gospodarczej przeznacza wyłącznie na cele statutowe;
- ✓ wykonuje wyłącznie działalność związaną z gospodarowaniem opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz organizowaniem i prowadzeniem systemu kaucyjnego;
- ✓ posiada zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego;
- ✓ posiada określony kapitał zakładowy, spełniający wymagania określone w ustawie „opakowaniowej”.

Podmiot reprezentujący w ramach systemu kaucyjnego ma obowiązek zapewnić:

- ✓ selektywne zbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem;
- ✓ odbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych z punktów zbierania;
- ✓ transport opakowań do wprowadzających napoje w opakowaniach oraz odpadów opakowaniowych do zakładu przetwarzania odpadów;
- ✓ prowadzenie ewidencji i sporządzanie sprawozdań;
- ✓ rozliczenie kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe, w szczególności finansowanie wypłat kaucji dla użytkownika końcowego (okres rozliczeniowy nie może być dłuższy niż miesiąc);
- ✓ finansowanie kosztów zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego i hurtowego oraz inny punkt zbierający opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym.

Ww. działania są finansowane z wkładów finansowych ponoszonych przez wprowadzających napoje w opakowania, wynikających z umowy dotyczącej przystąpienia do systemu kaucyjnego. Ponadto system kaucyjny jest finansowany z nieodebranych kaucji oraz ze sprzedaży materiałów pochodzących z przetwarzania odpadów opakowaniowych.

Szukasz serwisu prawnego prezentującego informacje prawne i nowości branżowe o ochronie środowiska?

Przetestuj [serwis Ekowiedza](#) za darmo przez 21 dni

Opracowanie jest własnością serwisu [Ekowiedza](#), którego właścicielem jest [Atmoterm S.A.](#)

Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia